

یادداشت

مدیریت بحران در حوادث طبیعی

■ **یوسف آقاجانی - کارشناس عمران**

انسان از بدو خلقت همیشه در معرض آسیب های جدی ناشی از بلایای طبیعی بوده است. پدیده های خطر آفرین طبیعی نظیر سیل،زلزله، طوفان،ساعقه و غیره در طول تاریخ زندگی انسان ها را تحت تاثیر قرار داده و اثرات غیر قابل جبرانی را به همراه داشته اند چنانچه در قران مجید آمده : اضمحلال و نابودی بسیاری از تمدنها ناشی از وقوع بلایای طبیعی بوده است. بحران‌های طبیعی بر زندگی میلیون‌ها نفر در سراسر جهان تأثیر می‌گذارد و هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی به وجود می‌آورد. مدیریت بحران‌های طبیعی می‌تواند این هزینه‌ها را کاهش دهد و جوامع را در برابر این بحران‌ها ایمن و مصون کند.

مدیریت بحران

مدیریت بحران فرایند پیش‌بینی و پیش‌گیری از وقوع بحران، برخورد و مداخله در بحران و سالم سازی بعد از وقوع بحران را مدیریت بحران گویند. علمی کاربردی است که به وسیله مشاهده سیستماتیک بحران‌ها و تجزیه و تحلیل آن‌ها در جستجوی یافتن ابزاری است که بوسیله آنها بتوان از بروز بحران‌ها، پیش‌گیری نمود و یا در صورت بروز بحران، برای کاهش اثرات آن، امدادرسانی سریع و پیهودی اوضاع اقدام نمود .

مدیریت بحران را می‌توان علم و هنر متشکل و هماهنگ کردن، رهبری و کنترل فعالیت‌های دسته جمعی، برای نیل به هدف‌های مطلوب با حداکثر کارایی در شرایط بحرانی تعریف کرد. پیچیدگی فرایند جوامع مختلف و گسترش ارتباط و آواستگی چند جانبه صنایع، زمینه مساعدی برای رشد کمی و کیفی فرصت‌ها و تهدیدات محیط، فراهم ساخته است.

انواع حوادث و بحرانها:

- ناگهانی : مثل سیلواج ساختمانی ، تصادفات – انفجارات – آتش سوزی
- درازمدت : مثل درگیری های داخلی و اغتشاشات اجتماعی – جنگ

ویژگی‌های بحران:

- بحران عموماً غیر قابل پیش بینی است (یعنی نمی توان پیش بینی کرد که کی و در کجا اتفاق می افتد)
- بحران ها آثار مخربی دارند و مردمی که تا قبل از بحران نیازمند کمک نبودند به محض وقوع بحران نیازمند کمک می شوند.
- ماهیت و آثار ی طولانی و استهلاکی دارند.
- در وضعیت بحرانی معمولاً تصمیم گیری تحت شرایط وخیم و در زمان محدود و اطلاعات مورد نیاز تصمیم گیرندگان ناقص است.
- زمان موجود برای پاسخ‌دهی پیش از انتقال تصمیم را محدود کرده و اعضای واحد تصمیم‌گیری را به تعجب و حیرت و استرس و محدودیت و فشرده‌گی زمان، غافلگیری، استرس و مخدوش شدن اطلاعات

نقاط ضعف مدیریت بحران:

امروزه عمده ترین نقاط ضعف مدیریت بحران عـدم هماهنگی و همکاری سازمانها، کمبود ضوابط و مقررات جامع و مانع و پراکندگی و تا کافی بودن قوانین و مقررات موجود، محدودیت منابع مالی است.

نقاط قوت مدیریت بحران:

اما خوشبختانه نقاط قوت بسیاری نیز وجود دارد که خود شامل تجارب مفید در مدیریت ها بحران و روحیه تعاون و نوعودستی در جامعه و مشارکت خوب و ارزشمند مردم و سازمانهای مردم نهاد (NGO) همچون جمعیت هلال احمر است که می توان با مرتفع نمودن نقاط ضعف و توجه بیشتر به نقاط قوت راه را برای عملکرد هر چه بهتر و قویتر در امر مدیریت بحران هموار نمود. باید تهدیدها و فرصت ها را به خوبی شناخت و خود را برای مقابله با تهدیدها و استفاده از فرصتها آماده ساخت.

مراحل چهار گانه مدیریت بحران

مدیریت بحران به چهار مرحله پیشگیری، امدادی،مقابله،باز سازی و باز توانی تقسیم بندی شده است.

چهار مرحله مدیریت بحران:

- پیشگیری: مجموعه اقداماتی است که با هدف وقوع حوادث و یا کاهش آثار زیانبار آن ، سطح خطر پذیری جامعه را ارزیابی نموده و بسا مطالبات و اقدامات لازم سطح آن را تا حد قابل قبول کاهش دهد.
- آمدادی: مجموعه اقداماتی است که توانایی جامعه را در انجام مراحل مختلف مدیریت بحران افزایش می دهد که شامل جمع آوری اطلاعات،برنامه ریزی ،سازماندهی،ایجاد ساختارهای مدیریتی آموزش،تأمین منابع و امکانات، تمرین و مانور است.
- مقابله: انجام اقدامات و ارائه خدمات اضطراری به دنبال وقوع بحران است که با هدف نجات جان و مال انسان ها ، تأمین رفاه نسبی برای آنها و جلوگیری از گسترش خسارات انجام می شود.

عملیات مقابله شامل: اطلاع رسانی، هشدار، جستجو، نجات و امداد،بهداشت ، درمان، تأمین امنیت، ترابری، ارتباطات، فوریت های پزشکی،تدفین، دفع پسماند، مهار آتش، کنترل مواد خطرناک، سسوخت رسانی، برقراری شریان های حیاتی و سایر خدمات اضطراری ذیربط است.

- بازسازی و باز توانی: بازسازی شامل کلیه اقدامات لازم و ضروری پس از وقوع بحران است که برای گذراندن وضعیت عادی به مناطق آسیب دیده با در نظر گرفتن ویژگی های توسعه پایدار، ضوابط ایمنی، مشارکت های مردمی و مسائل فرهنگی ، تاریخی، اجتماعی منطقه اجتماعی انجام می گیرد.
بازتوانی نیز شامل مجموعه اقداماتی است که جهت بازگرداندن شرایط جسمی، روحی و روانی و اجتماعی آسیب دیدگان به حالت طبیعی به انجام می رسد.
- عوامل موثر در ایجاد خسارت زلزله
یک زمین لرزه از طرق گوناگون می تواند باعث خسارت مالی و جانی گردد عمده ترین این مواد عبارتند از :
- نیروهای انرژیسی ایجاد شده در اثر زلزله در سه زا- ه آتش سوزی های ناشی از زلزله - تغییر خواص فیزیکی خاک زیر پی (نشست) ، تحکیم، روان گریایی)
- حرکات و تغییر مکانهای مستقیم ناشی از گسل ها
- زمین لرزه و دیگر حرکات سطحی
- امواج آب ناشی از زلزله (سسونامی و امواج ایجاد شده در مخازن و سدها)
- تغییرات رقم زمین در مقیاس گسترده
- کشور ایران به واسطه موقعیت جغرافیایی، تنوع و گستردگی اقلیمی از یکی از کشورهای آسیب پذیر جهان می باشدبه طوری که از ۴۵ نوب بلای طبیعی که در جهان به ثبت رسیده ۲۵ نوب آن در کشور ما به وقوع پیوسته و آن را جز ۱۰ کشور اول بلاخیز دنیا قرار داده است. بر همین اساس ۵ دی ماه هر سال بعنوان روز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی نامگذاری شده است.

افتتاح ۱۶ پروژه محرومیت زدایی در هفته بسیج سوادکوه

فرمانده ناحیه مقاومت بسیج شهرستان سوادکوه از افتتاح ۱۶ پروژه محرومیت‌زدایی و اجرای ۲۵۰ برنامه هفته بسیج در سوادکوه خبر داد.
محمدباقر قربلایش عصر امروز در جمع خبرنگاران سوادکوه با تبریک هفته بسیج، گفت: احساس مسؤولیت اولین رکن فعالیت بسیج است و اجرایی‌شدن آن به جهاد تبدیل می‌شود و بصیرت به معنای شناخت حق و باطل، شناخص دوم بسیج است که التزام عملی به ولایت فقیه دارد و بسیجیان در عرصه سازندگی، ماموریت دفاعی، آموزشی، امنیتی فعالیت

دارند. فرمانده ناحیه مقاومت بسیج شهرستان سوادکوه با بیان اینکه نسخه شفافیش حل مشکلات جامعه تفکر بسیجی است، افزود: کسانی که بسیج را زیر سوال می‌برند، بسیج را نشناختند. وی از برگزاری ۲۵۰ برنامه کلی و ۷۰۰ برنامه شاخص به صورت قرارگاهی در سوادکوه برای هفته بسیج خبر داد و خاطرنشان کرد: برنامه‌های هفته بسیج به صورت ترکیبی است و هفته بسیج از ۲۹ آبان تا ۵ آذر برگزار می‌شود.

قربلایش، تشکیل ستاد پشتیبانی، ۸ برنامه ورزشی، ۵ برنامه فرهنگی و

استان مرکزی، برگزاری همایش اقتدار بسیج در پنجم آذرماه و دیدار با فرمانده کل قوا، برگزاری غرفه‌های خدمات روانشناسی و خانواده و برگزاری میز خدمت در مساجد شهرهای استان مرکزی از دیگر برنامه‌های هفته بسیج در این استان است.
مآلی در حوزه خدمات، ۱۱ درصد صنایع دستی، ۲۲ درصد صنایع تبدیلی و ۱۸ درصد در حوزه تولیدی پرداخت شده است. وی خاطرنشان کرد: ۸۵۶ صندوق قرض الحسنه بسا ۳۰ هزار و ۴۹۶ نفر عضو در استان مرکزی ایجاد شده که جذب بیش از ۴۰ هزار عضو در این صندوق‌ها در دستور کار قرار دارد. معاون هماهنگ کننده سپاه روح الله

استان مرکزی، برگزاری همایش اقتدار بسیج در پنجم آذرماه و دیدار با فرمانده کل قوا، برگزاری غرفه‌های خدمات روانشناسی و خانواده و برگزاری میز خدمت در مساجد شهرهای استان مرکزی از دیگر برنامه‌های هفته بسیج در این استان است.
معاون قرض الحسنه با ۳۱ هزار عضو سال گذشته در استان مرکزی ایجاد و یک هزار میلیارد ریال وام قرض الحسنه به مردم از استان است. معاون هماهنگ کننده سپاه روح الله استان مرکزی ادامه داد: سه هزار فرصت شغلی با پرداخت این وام‌ها در

افتتاح ۱۶ پروژه محرومیت‌زدایی در هفته بسیج سوادکوه

جشنواره‌های خانوادگی، ۲۰مرد اعزام پزشکان در مناطق محروم، راهاندازی فروشگاه دانمی محصولات فرهنگی حجاب و عفاف در پل سفید و آمادگی همکاری برای راهاندازی فروشگاه محصولات فرهنگی در زیراب، برگزاری جلسات جهاد تبیین، اردوی راهیان تحول و پیشرفت، اجتماع بزرگ ۵ آذر، دیدار با خانواده شهدا و بسیجیان، ۱۶ پروژه محرومیت زدایی شامل افتتاح ۴ خانه محروم و ۲ کارگاه اشتغال‌زایی و آب‌رسانی به روستاها بخشی از برنامه‌های ما در هفته بسیج امسال است.

معاون هماهنگ کننده سپاه روح الله استان مرکزی

۲۵۰۰ برنامه برای هفته بسیج استان مرکزی تدارک دیده شد

شهرستان استان مرکزی از دیگر برنامه‌های سپاه روح الله استان این استان در سال جاری است.

معاون هماهنگ کننده سپاه روح الله استان مرکزی گفت: ایجاد یک هزار نیروگاه خورشیدی خانگی با پرداخت وام و حمایت از بهره‌برداران در این استان از سال گذشته آغاز و در این طرح بهره‌برداران علاوه بر تأمین مورد نیاز خود می‌توانند مازاد آن را به شرکت برق بفروشند.

وی حمایت از طرح‌های جامع اشتغال برپایه محرومیت زدایی را از جمله اقدامات سپاه روح الله استان مرکزی عنوان کرد و افزود: امسال ۶۰ فقره طرح توسط سپاه روح الله این استان مورد حمایت قرار گرفته است. معاون هماهنگ کننده سپاه روح الله استان مرکزی اظهار داشت: پرداخت وام ایجاد شغل برای ۱۲ نفر از سرایران، حمایت از ۲۸ کارآفرین در زمینه تولید گیاهان دارویی، پرداخت وام به ۳۰ نفر برای توسعه و ایجاد باغات در اراضی شیب دار با همکاری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری این استان از دیگر اقدامات حمایتی سپاه روح الله استان بوده است.
سرهنگ گودرزی خاطرنشان کرد: اکنون ۲۵ نیروی تسهیل‌گر در شهرستان‌های استان مرکزی در راستای رفع موانع و پرداخت وام بسسیج سازندگی به افراد فعالیت دارند. استان مرکزی ۱۲ شهرستان و بیش از یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر جمعیت دارد.

استان مرکزی ادامه داد: ۳۷ تعاونی در این استان وجود دارد که افزایش این تعداد تا ۷۶ تعاونی در دستور کار قرار داشته و امید است تا پایان امسال پنج هزار و ۴۲ شغل در این تعاونی‌ها ایجاد شود. سرهنگ گودرزی با یادآوری ایجاد کارگاه‌های اقتصاد مقاومتی از سال گذشته در استان مرکزی افزود: امید است تعداد این کارگاه‌ها تا پایان سال جاری به یک هزار و ۳۱۰ کارگاه افزایش یابد. وی ایجاد یک هزار کارگاه تولیدی را از برنامه‌های سپاه روح الله استان مرکزی در سال جاری عنوان کرد و گفت: ۱۲ نمایشگاه اقتصاد مقاومتی امسال در این استان برگزار شده که افزایش تعداد این نمایشگاه‌ها تا پایان سال جاری به ۲۴ نمایشگاه در دستور کار قرار دارد. معاون هماهنگ کننده سپاه روح الله استان مرکزی خاطرنشان کرد: بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده در هر شهرستان تا پایان سال جاری یک نمایشگاه اقتصاد مقاومتی برگزار می‌شود.

سرهنگ گودرزی افزود: ایجاد ۶۰ صندوق جدید، پیگیری ایجاد ۱۲ شرکت تعاونی فراگیر ملی در شهرستان‌های استان مرکزی در دستور کار قرار دارد و ایجاد تعدادی شغل در ایسن تعاونی‌ها نیز پیش بینی شده و باید در استان ایجاد شود. وی ادامه داد: ایجاد یک هزار و ۲۰۰ شغل با ایجاد قطب‌های اقتصاد مقاومتی و تولیدی در هر

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان گیلان :

مانور جهادی باهدف پیشگیری از حوادث احتمالی در اشکورت رودسر برگزار شد

محمدنقی مهدیزاده مدیرعامل توزیع برق گیلان از اجرای طرح بزرگ افزایش تاب آوری با هدف پیشگیری از حوادث احتمالی در اشکورت رودسر با فعالیت ۲۱ اکپ عملیاتی خبر داد.
مهدیزاده گفت : این طرح بزرگ با فعالیت ۲۱ اکپ عملیاتی از تمامی امورهای شرق استان، در منطقه اشکورت رحیم آباد شهرستان رودسر با اعتباری حدود ۲ میلیارد ریال به اجرا در آمد. وی تأکید کرد: در روستاهای توکاس و یانغوزین از توابع اشکورت تعویض ۲۶۵ عدد مقره دو پله و متعلقات و تعمیرات شبکه به همت همکاران با موفقیت انجام شد.
مدیرعامل توزیع برق گیلان افزود: همزمان با سراسر کشور و با هدف افزایش تاب آوری و پایداری شبکه های فشار متوسط و کاهش مدت زمانی خاموشی ها در اثر شرایط نامساعد جوی، طرح تاب آوری شبکه در شرکت توزیع برق گیلان در حال اجرا می باشد.
مهدیزاده در مورد اهداف اجرای این طرح اظهار داشت : شبکه‌های توزیع برق در کشور به خصوص استان حادثه خیز گیلان همواره در معرض آسیب‌های طبیعی است و این برنامه مانور ها و طرح های مشابه به منظور حفظ پایداری شبکه‌های برق پیش بینی شده است و این تعمیرات به صورت پیشگیرانه انجام می‌شود و هدف از آن برقرار کردن شبکه و برق رسانی مطمئن به مشترکان در کوتاهترین زمان ممکن به هنگام بروز مشکلات و بحران‌های طبیعی است. وی گفت : ارابه خدمات مطلوب و تأمین برق مطمئن و پایدار از مهمترین اولویتهای شرکت توزیع برق استان می باشد.

توسط مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان تبریز صورت گرفت:

آیین افتتاحیه ششمین المپیاد ورزشی زندانیان مرد زندان مرکزی تبریز

محمدعلی نصرتی مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان تبریز : انجمن حمایت آماه ارتقای سطح کمی و کیفی همکاری با زندان مرکزی تبریز در راستای توسعه برنامه‌های ورزشی زندانیان است

به گزارش روابط عمومی انجمن حمایت زندانیان تبریز محمدعلی نصرتی مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان تبریز فعالیت های ورزشی را پیش نیاز ضروری زندگی سعادتمند معرفی و گفت ورزش و آمادگی های جسمانی همواره مورد تأکید بزرگان دین بویژه پیامبر عظیم الشان اسلام است بطوریکه این حضرت صراحتاً آموزش شنا و سوار کاری را از حقوق فرزندان در عهده پدر عنوان فرموده است .

وی با بیان آیاتی از ازقرن کریم نعمت سلامتی و امنیت را از موهبت های الهی و از آرزوهای پیامبران عنوان و کرد و گفت:ورزش و تحرک بدنی زمینه ساز سلامتی جسمی و روحی انسان است و صحت سلامتی ، آرامش امنیتی از ارزشمندترین نعمت های الهی می باشد که قرآن درسوره قریش انسان ها را بخاطراین دنومنت، به عبادت و شکر گذاری پروردگار دعوت می نماید

مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان تبریز با گریزی به مسائل روز گفت: در گرفتاری های کرونا جایگاه و ارزش نعمت سلامتی و در هفته های اخیر ارزش نعمت امنیت را بیش از پیش لمس کردیم و به کلام نورانی پیغمبر گرامی اسلام در خصوص مجهول بودن قدر و ارزش نعمت سلامتی و امنیت بیش از پیش واقف شدیم.

در گفت و گو با صدا و سیما ی استانی بو شهر مطرح شد

از اعلام پروژه‌های اولویت‌دار شهرداری بوشهر تا تعریف چند پروژه جدید عمرانی

شهروندانی خود را موظف به تلاش شبانه‌روزی برای جبران کم و کاستی‌های شهر بوشهر می‌دانیم.حیدری ادامه داد: در این راستا و جهت نگاه ویژه به نقاط کم برخوردار، در بودجه سال ۱۴۰۲ توجه ویژه‌ای به محلات کمتر برخوردار مطوف شده است.وی همچنین با اشاره به ممنوع شدن اجرا نماهای رومی در بوشهر اظهار کرد: با هماهنگی صورت گرفته با سازمان نظام مهندسی برای ساخت واحدهای مسکونی جدید استفاده از المان و نماهای بافت سنتی و قدیمی در اولویت قرار گرفته است.حیدری تصریح کرد: بوشهر شهری با بافت تاریخی، سنتی و مذهبی است که بر همین اساس استفاده از نماهای رومی ممنوع شده است.

آخرین وضعیت زنجیره فولاد کشور بررسی شد:

دیدار مدیران عامل شرکت‌های فولادی زیر مجموعه وزارت کار با دکتر صولت مرتضوی

مدیران‌عامل شرکت‌های فولادی زیرمجموعه سازمان و صندوق‌های بازنشستگی تابعه وزارت کار با دکتر صولت مرتضوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دیدار کردند. در این دیدار که سه ساعت به طول انجامید و آخرین نشست زنجیره فولاد کشور از استخراج سنگ آهن تا صادرات محصولات بررسی شد، ایرج رخصتی مدیرعامل ذوب آهن اصفهان، امیرحسین نادری مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین و برخی دیگر از مدیران فولادی و مسئولان ارشد وزارت کار حضور داشتند. دکتر صولت مرتضوی در این دیدار یکی از مشکلات اساسی این صنعت را عدم سرمایه‌گذاری برشمرد و بر توجه ویژه به موضوع توسعه و سرمایه‌گذاری تأکید کرد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: تا زمانی که سرمایه‌گذاری انجام نشود توسعه نیز نخواهیم داشت و صنعت فولاد نیز دچار فرسودگی و عدم به‌روزرسانی می‌شود. دکتر مرتضوی تصریح کرد: به دلایل مختلف، سرمایه‌گذاری خارجی در این بخش نداریم بنابراین باید بسته سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف از جمله فولاد، نفت و پتروشیمی تعریف شودوی پراکندگی تصمیم‌گیری در این صنعت را یکی دیگر از چالش‌ها دانست و تأکید کرد: در این صنعت همانند نخ تسبیح باید وحدت وجود داشته باشد و کار را به دست افراد دارای اهلیت سپرد و گفتنام مشترک تعریف کردوزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به کوچک‌سازی ساختار، اظهار کرد: